

z p r á v y

Ministerstva financí České republiky pro finanční orgány okresních úřadů a obcí

Ročník: 2000

Číslo: 3

V Praze dne 2. června 2000

OBSAH:

	strana
<u>1. Sdružování obcí – společné stanovisko Ministerstva financí a Ministerstva vnitra</u>	
čj.: MS/2-573/2000 – ref. ing. R. Kotrba, ing. J. Záruba	3
<u>2. Příspěvky na stravování starostů obcí</u>	
čj.: 281/32 253/2000 – ref. ing. Libnarová	3
<u>3. Sdělení k aplikaci zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích</u>	
čj.: 151/30 725/2000 – ref. ing. Bernardová	4
<u>4. Termínované vklady</u>	
čj.: 124/7 186/2000 – ref. ing. R. Kotrba	4
<u>5. Novela zákona o odpadech</u>	
čj.: 124/39 366/2000 – ref. ing. R. Kotrba	5
<u>6. Účtování o zrušení příspěvkové organizace a založení společnosti s ručením omezeným; úctování daně z příjmů</u>	
čj.: 283/28 434/2000 – ref. ing. Eminger	5
<u>7. Provozování tombol</u>	
čj.: 601/37 422/2000 Ing. Honová	7

<u>8. Úhrada nákladů na výuku plavání na základních školách</u>	
čj.: 142/25 602/2000 – ref. ing. B. Duchoňová	9
<u>9. Účtování platby v hotovosti v cizí měně</u>	
čj.: 124/42 341/2000 – ref. ing. R. Kotrba	10
<u>10. Stanovisko k § 52 vyhlášky č. 205/1991 Sb.</u>	
čj.: 124/33 252/2000 – ref. Mgr. Sabová	11
<u>11. Likvidace nadací a nadačních fondů</u>	
čj.: 124/28 381/2000 – ref. ing. R. Kotrba	12

1. Sdružování obcí – společné stanovisko Ministerstva financí a Ministerstva vnitra
čj.: MS/2-573/2000 – ref. ing. R. Kotrba, ing. J. Záruba

Podle § 20a zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, mohou obce jako právnické osoby za účelem realizace společných zájmů, zejména racionálnějšího zabezpečování některých úkolů v oblasti samosprávy, vytvářet dobrovolné svazky obcí.

Svazky obcí jsou specifickým druhem zájmových sdružení právnických osob podle § 20f občanského zákoníku. Postavení, vznik a zánik zájmových sdružení právnických osob upravuje § 20f a násl. občanského zákoníku. Těmito ustanoveními se řídí i postavení svazku obcí, jejich vznik a zánik, ale s určitými výjimkami, resp. omezeními danými ustanoveními § 20a – 20d zákona o obcích. Tato omezení spočívají v tom, že dobrovolný svazek obcí mohou tvořit, tedy být jeho členy, jen obce. Oproti zájmovým sdružením právnických osob podle občanského zákoníku je u dobrovolných svazků obcí částečně omezen i předmět jejich činnosti. Předmětem činnosti svazku obcí mohou být jen některé záležitosti patřící do samostatné působnosti obce, a to jen pravomoci uvedené v § 14 odst. 1 písm. n), p) a r) zákona o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Speciální právní úprava obsažená v § 20a – 20d zákona o obcích nevylučuje, aby obce vytvořily zájmové sdružení právnických osob podle § 20f a násl. občanského zákoníku i s jinými subjekty než jsou obce. Takové zájmové sdružení právnických osob však nemá charakter dobrovolného svazku obcí a nevztahují se na ně omezení § 20a odst. 2 zákona o obcích, pokud jde o vymezení předmětu jejich činnosti.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že pokud jsou členy sdružení pouze obce, přičemž předmět činnosti sdružení nepřekračuje rámec vymezený § 20a odst. 2 zákona o obcích, pak je takovéto sdružení dobrovolným svazkem obcí ve smyslu zákona o obcích. Samotné obce tedy nemohou bez účasti jiné právnické osoby vytvořit zájmové sdružení právnických osob podle § 20f a násl. občanského zákoníku, aniž by zároveň neporušily ustanovení § 20a a násl. zákona o obcích. Obce, jako veřejnoprávní korporace, se řídí především veřejnoprávní úpravou, kterou je v daném případě § 20a a násl. zákona o obcích, a je tak vyloučeno použití soukromoprávní úpravy obsažené v občanském zákoníku.

2. Příspěvky na stravování starostů obcí
čj.: 281/32 253/2000 – ref. ing. Libnarová

Závodní stravování zajišťuje zaměstnavatel podle § 3 odst. 1 nařízení vlády č. 137/1989 Sb., o závodním stravování, svým zaměstnancům. Starosta a místostarosta nejsou zaměstnanci obce. Proto jim nelze poskytovat z rozpočtových prostředků příspěvky na závodní stravování, jestliže je závodní stravování zajišťováno prostřednictvím jiných subjektů a zaměstnavatel hradí z rozpočtových výdajů příslušnou částku za každé odebrané jídlo.

Pokud obec zajišťuje stravování ve vlastním zařízení závodního stravování, ve kterém hradí celkové věcné, osobní a režijní náklady tohoto zařízení a hodnotu spotřebovaných surovin hradí strážník, pak může v kolektivní smlouvě nebo ve vnitřním předpisu stanovit, že se tam mohou stravovat za stejných podmínek jako zaměstnanci i starosta a místostarosta, poněvadž nový rozpočtový výdaj nevznikne, uvaří-li se o oběd více.

3. Sdělení k aplikaci zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích čj.: 151/30 725/2000 – ref. ing. Bernardová

Sdělení k aplikaci § 9 zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů v případě zákona č. 39/2000 Sb., poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945.

Ministerstvo financí z důvodu jednotného postupu správních orgánů ve věci správních poplatků souhlasí s tím, aby osvobození od správních poplatků podle § 9 odst. 2 písm. d) zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, se vztahovalo na celé řízení podle zákona č. 39/2000 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945, a to včetně úkonů souvisejících s uplatněním nároku.

Ministerstvu financí nepřísluší sice výklad zákona č. 39/2000 Sb., který ve svém ustanovení § 7 odst. 1 stanoví, že řízení podle tohoto zákona je osvobozeno od poplatku, ale má za to, že použitím výrazů "řízení podle tohoto zákona" měl zákonodárce na mysli řízení celé, t.j. včetně úkonů souvisejících s uplatněním nároku.

4. Termínované vklady čj.: 124/7 186/2000 – ref. ing. R. Kotrba

Ministerstvo financí připouští možnost dočasného vázání volných peněžních prostředků okresních úřadů formou termínovaných vkladů. Úrok z takto zhodnocených prostředků je příjmem okresního úřadu. Potvrzujeme tímto stanovisko Ministerstva financí uveřejněné ve Zprávách č. 3/96.

Potvrzujeme rovněž bod 1 pokynu RS-2 zveřejněný ve Finančním zpravodaji č. 12/97 s tím, že operace spojené s převodem na termínované vklady považujeme za akt řízení likvidity a použije se proto zařídění v třídě 8 – Financování.

5. Novela zákona o odpadech

čj.: 124/39 366/2000 – ref. ing. R. Kotrba

Ve Zprávách č. 2/2000 jsme uveřejnili zařídění nového poplatku za sběr, svoz, třídění, využívání a zneškodňování komunálního odpadu, který obec uplatňuje v souladu se zákonem č. 37/2000 Sb., jímž je novelizován zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech.

Zařazení na položku 1349 – Ostatní poplatky a daně z vybraných činností a služeb j. n. se bude provádět v tom případě, kdy obec v souladu s výše uvedenou novelou zákona vydá novou vyhlášku a stanoví výši úhrady, která však bude již mít podobu poplatku.

V případě, že obec nechá v platnosti původní vyhlášku vydanou před účinností novely zákona, bude zařazovat přijaté úhrady od občanů nadále na položku 2111 – Příjmy z poskytování služeb a výrobků.

6. Účtování o zrušení příspěvkové organizace a založení společnosti s ručením omezeným; účtování daně z příjmů

čj.: 283/28 434/2000 – ref. ing. Eminger

1. Podle § 17 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, účetní jednotky uzavírají účetní knihy ke dni jejich zrušení. V případě, kdy ke zrušení účetní jednotky dochází k 31. 12. běžného roku, je možno tuto závěrku považovat za řádnou účetní závěrku.

Podle § 29 zákona ověřují účetní jednotky inventarizací ke dni řádné a mimořádné účetní závěrky, zda stav majetku a závazků v účetnictví odpovídá skutečnosti.

V účetním období, do něhož spadá den zrušení účetní jednotky, např. k 31. 12. 1999, se provede předání a převzetí majetku a závazků (aktiv a pasív) na základě rozvahy příspěvkové organizace, sestavené z údajů o konečných zůstatcích syntetických a analytických účtů, která bude mít náležitosti účetního dokladu a bude tvořit součást účetních písemností této zanikající

účetní jednotky. Součástí těchto písemností bude i přehled hospodářských prostředků podle podrozvahových účtů.

Provede se vypořádání účtu hospodářského výsledku tím, že zřizovatel uhradí na běžný účet příspěvkové organizace případnou ztrátu, v případě zisku příspěvková organizace odvede zisk do rozpočtu zřizovatele. Zřizovatel převezme jako účetní případ roku 2000 do svého účetnictví majetek a závazky (aktiva a pasíva) podle rozvahy příspěvkové organizace.

Městský úřad vloží majetek do nově vzniklé společnosti s ručením omezeným a provede zápisy ve prospěch příslušných majetkových účtů a na vrub účtu 06x – Finanční investice.

Nově vzniklá společnost s ručením omezeným zaúčtuje vklad na vrub příslušných majetkových účtů a ve prospěch účtů účtové skupiny 41 – Základní jmění a kapitálové fondy účtové osnovy pro podnikatele.

Peněžní vklad města do základního jmění zaúčtuje město na vrub účtu 06x a ve prospěch účtu 231 – Základní běžný účet a na vrub účtu 218 – Zúčtování výdajů okresních úřadů a obcí a ve prospěch účtu 901 – Fond investičního majetku.

Podle § 31 odst. 5 zákona č. 576/1990 Sb., rozpočtová pravidla, je zřizovatel povinen zabezpečit oznámení o zrušení příspěvkové organizace v Ústředním věstníku České republiky.

2. Při účtování daně z příjmů u malé obce poukazujeme na účtovou osnovu a postupy účtování pro rozpočtové a příspěvkové organizace a obce, kde v příloze č. 3 "Účtová osnova a postupy účtování pro malé obce" se v článku V uvádí: V samostatné knize je třeba uspořádaným způsobem vést podklady pro řádné vyčíslení údajů rozhodných pro stanovení daně z příjmů a daně z přidané hodnoty (v rozsahu tak, jak je to uvedeno v náplni u účtů 341 – Daň z příjmů a 343 – Daň z přidané hodnoty).

Účetní případy spojené s účtováním daní z příjmů je třeba rozvést na účtování v okruhu hospodářské činnosti a účtování v okruhu rozpočtového hospodaření. Tento požadavek vyplývá ze skutečnosti, že malé obce daň z příjmů neodvádějí do státního rozpočtu, ale do příjmů obce. Jestliže má malá obec zřízen jen účet 231 – Základní běžný účet, finanční úhradu závazku vyplývajícího z titulu úhrady daně z příjmů neprovádí. Musí však zaúčtovat odvod zápisem MD 399/xx, D 231, položka 8901 a současně vyjádřit převod z hospodářské činnosti do příjmů rozpočtu zápisem MD 231, položka 1122, D 217.

Pokud je zřízen pro hospodářskou činnost bankovní účet 241 – Běžný účet, zachytí se platba daně z příjmů na vrub účtu 399/xx a ve prospěch účtu 241 a v oblasti rozpočtového hospodaření na vrub účtu 231, položka 1122 a ve prospěch účtu 217.

Pokud jde o účtování u velké obce, která vede bankovní účty 231 – Základní běžný účet, 232 – Vkladový výdajový účet rozpočtových organizací a 235 – Příjmový účet rozpočtových organizací a hospodářskou činnost nesleduje na účtech účtových tříd 5 a 6, ale účtuje o ní jen v rámci účtů rozpočtového hospodaření, uhradí příslušnou částku daně z příjmů z vkladového výdajového účtu na příjmový účet a účtuje ve prospěch účtu 232, položka 5362 – Platby daní a poplatků a na vrub účtu 341 – Daň z příjmů. Příjem daně na příjmový účet se zaúčtuje na vrub účtu 235 – Příjmový účet rozpočtových organizací, položka 1122 – Daň z příjmů právnických

osob za obce a ve prospěch účtu 215 – Vyúčtování rozpočtových příjmů z běžné činnosti rozpočtových organizací.

Pokud velká obec vede jen účet 231 – Základní běžný účet a nevede účty 232 a 235 a hospodářskou činnost sleduje v rámci rozpočtového hospodaření, to znamená, že neúčtuje o hospodářské činnosti na účtech účtových tříd 5 a 6, zaúčtuje odvod daně jen nepenězně zápisem na vrub účtu 231 – Základní běžný účet, položka 1122 – Daň z příjmů právnických osob za obce a ve prospěch účtu 217 – Zúčtování příjmů okresních úřadů a obcí. Souběžně účtuje ve prospěch účtu 231 – Základní běžný účet, položka 5362 – Platby daní a poplatků a na vrub účtu 218 – Zúčtování výdajů okresních úřadů a obcí.

Uvedené postupy účtování jsou odvozeny ze sdělení Ministerstva financí čj. 124/28 997/1994 – Proúčtování daně z příjmů placené obcí, které je uveřejněno ve Zprávách Ministerstva financí ČR pro finanční orgány okresních úřadů a obcí č. 4 z roku 1994, s přihlédnutím ke změnám v rozpočtové skladbě a ke změnám v postupech účtování u malých obcí.

7. Provozování tombol

čj.: 601/37 422/2000 Ing. Honová

K četným dotazům týkajících se provozování tombol upravených v zákoně č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon"), podáváme následující výklad:

Pro tomboly, jak jsou definovány v zákoně, je povolujícím místem obecní (městský) úřad, okresní úřad či ministerstvo. Rozhodující je přitom výše herní jistiny, t.j. násobek počtu vydaných (tedy ne prodaných!) losů a jejich prodejní ceny.

Obsah žádosti o vydání povolení k provozování tombol je dán odstavcem 5 paragrafu 6 zákona. V tomto směru již pravidelní provozovatelé tombol nemají žádné pochybnosti.

Problémy však vyplývají z odstavce 4 zmiňovaného paragrafu, který dává obcím rozhodovací pravomoc o podmínkách tombol provozovaných při slavnostech a zábavách, kdy výhry jsou dotovány převážně z věcných darů členů pořádající organizace, protože podmínky nejsou v zákoně blíže specifikovány. Je však nepochybné, že takto stanovené podmínky nesmí být s uvedeným zákonem v rozporu. Obce tak ve skutečnosti mohou ovlivnit pouze organizačně provozní podmínky provozování tomboly. Zmíněný bod nelze v žádném případě chápat jako možnost vydání povolení k provozování tomboly s vyšší herní jistinou, která ze zákona spadá již do kompetence okresních úřadů.

V rámci pořádání tombol je dále třeba zdůraznit, že prodej losů do tomboly může být prováděn pouze v den a na místě konání akce, jejíž součástí tombola je. V poslední době byly totiž zaznamenány pokusy o pořádání tomboly s prodejem losovaných lístků i několik měsíců předem a na vícero místech v republice. Lze se domnívat, že tyto aktivity souvisí s novelou zákona účinnou od 1. 1. 2000, která zakazuje provozování spotřebitelských loterií a značně omezuje soutěže, ankety a jiné akce o ceny, a to především maximální výši jednotlivé výhry částkou 20 tisíc korun, přičemž souhrn nepeněžitých výher ze jeden kalendářní rok nesmí přesáhnout částku 200 tis. korun u jednoho provozovatele.

V této souvislosti považujeme za vhodné upozornit, že pokud se provozovatel rozhodne k pořádání těchto akcí, nežádá o jejich povolení, musí se pouze řídit vyhláškou Ministerstva financí č. 315/99 Sb., která upravuje jejich oznamovací povinnost místně příslušnému finančnímu úřadu 15 dní před zahájením akce. Provozovatel v tomto případě neplatí správní poplatky, neodvádí část výtěžku na veřejně prospěšné účely a nemusí splňovat ani ostatní podmínky zákona. Tak jako v tombole, musí i u těchto akcí veškeré výhry mít nepeněžitou formu.

Novinkou v provozování tombol zaznamenanou v poslední době jsou tzv. sypané tomboly. Jak z inzerce distributorů losů vyplývá, jsou takto nabízeny losy vhodné všude tam, kde nedochází k závěrečnému losování, ale tombola je prodávána v průběhu celého konání akce. Losy jsou označeny čísly a jsou stočeny do svitků. Po jejich rozpečetění a rozbalení zjistí majitel podle uvedeného čísla, zda získal přímou výhru. Účastníci, kteří nezískali žádnou výhru mají možnost se účastnit finálového losování. Ministerstvo financí upozorňuje, že tento postup je v naprostém rozporu se zákonem, neboť při tomto způsobu provozování tomboly neprobíhá losování všech prodaných losů. Tato podmínka je základním atributem tomboly. Je třeba rovněž upozornit, že stočené svitky neobsahují minimální údaje dané v § 8 odst. 2) zákona, t.j. pořadové číslo a razítko provozující organizace. Povolující orgán by tyto losy neměl v žádném případě v tombole odsouhlasit. Mimo již uvedené odchylky od zákona nelze zabezpečit ochranu losů před jejich případným zneužitím.

Smyslem pořádání tombol je především podpora veřejně prospěšných aktivit, proto by měla být každá tombola zisková, neboť výše příspěvku na uvedené účely se stanovuje z části výtěžku tomboly (v případě tombol to je 6%). Dle zákona nesmí úhrnná cena výher tombol být vyšší než 50 % herní jistiny. Tato hodnota nemusí být vždy naplněna, neboť vychází z úhrnného počtu vydaných losů. Záleží však na pořadatelích akce, jak podnítky její účastníky ke koupi losu, a to stanovením jeho ceny, a jejich počtu, zároveň i zdůrazněním účelu tomboly v průběhu akce.

Návrh rozpočtu tomboly by měl být požadovanou součástí každé žádosti o povolení tomboly. V případě poskytnutí darů členy pořádající organizace do výher tomboly lze však od tohoto požadavku upustit.

8. Úhrada nákladů na výuku plavání na základních školách

čj.: 142/25 602/2000 – ref. ing. B. Duchoňová

Ministerstvo financí nemá důvod ke změně stanoviska, které k problematice financování povinného plaveckého výcviku zaujalo v dohodě s MŠMT již v roce 1996 pod čj. 19 062/1996-40.

Pro upřesnění znovu uvádíme, že z prostředků poskytovaných školám z rozpočtu kapitoly MŠMT lze v souladu se zákonem č. 564/90 Sb. hradit pouze mzdové náklady pedagogických pracovníků, kteří plavecký výcvik zabezpečují ať již jako doprovod žáků, či jako plavčíci. K tomu se v souladu s citovaným zákonem připojují navazující výdaje (povinné odvody a další výdaje uvedené v § 8 odst. 2) cit. zákona).

Spolu se mzdovými prostředky hradí rozpočet MŠMT také výdaje na učební pomůcky, jestliže jsou pro plaveckou výuku žáků potřebné (např. korkové plováky nebo nafukovací pomůcky). Naproti tomu se již neuhrazují plavecké úbory (plavky, čepice, brýle). Předpokládáme, že pro plavecký výcvik nebudou používány nějaké učebnice nebo školní potřeby, které by se žákům poskytovaly bezplatně.

Školský úřad (jak je uvedeno v citovaném stanovisku) nehradí náklady na dopravu žáků na plavání. Může maximálně hradit cestovné pedagogických pracovníků školy, kteří zabezpečují doprovod.

Tím spíše nelze hradit z prostředků rozpočtu MŠMT náklady spojené se vstupným nebo s pronájmem bazénu. Tyto výdaje musí nést zřizovatel školy, stejně jakoby je nesl, kdyby měl takové vybavení ve vlastní škole. Z tohoto hlediska je nutné považovat bazén za prostor potřebný k naplnění povinné výuky v rámci povinné školní docházky.

Závěrem podotýkáme, že tento výklad platí jen pro tu povinnou výuku plavání, která vyplývá z učebních osnov schválených MŠMT pro jednotlivé typy škol a jejich ročníky a ve stanoveném rozsahu.

Za samostatný problém považujeme otázku, zda lze z prostředků uvedených v citovaném paragrafu hradit také výcvik žáků zabezpečovaný nikoliv pracovníky, k nimž má škola pracovní právní vztahy, ale pracovníky jiných subjektů, které výuku zabezpečují jako svojí placenou službu škole. V tomto případě jde o úhradu nad rámec znění cit. paragrafu.

Po konzultaci s odborem metodiky výkonu daňové správy Ministerstva financí sdělujeme, že požadavek, aby Ministerstvo financí zajistilo, že finanční ředitelství a finanční úřady budou akceptovat metodický výklad, je bezpředmětný, zejména ve vztahu k činnosti finančních úřadů. Ty jsou ze zákona nezávislé ve věcech posuzování daňové a rozpočtové kázně, jsou povinny dodržovat zákony a svoji činnost a její důsledky pak samy obhajují u soudu. Proto jim nelze nic nařídít, ale pouze doporučit.

Posouzení, zda došlo v konkrétním případě k porušení rozpočtové kázně, musí učinit příslušný finanční úřad. Pokud má finanční úřad za to, že k porušení rozpočtové kázně došlo,

vyměří odvod a penále. Ministerstvo financí má jen tu pravomoc, že může subjektu, kterému byl vyměřen odvod a penále, po podrobném prozkoumání případu, povolit úlevy.

9. Účtování platby v hotovosti v cizí měně

č.j.: 124/42 341/2000 – ref. ing. R. Kotrba

Práva a povinnosti při nakládání s peněžními prostředky v cizí měně upravuje zákon č. 219/1995 Sb., devizový zákon. Nemocnice je příspěvkovou organizací, právnickou osobou a je tedy tuzemcem podle tohoto zákona. Platná právní úprava neobsahuje žádná omezení týkající se možnosti přijetí platby za poskytované služby v České republice v cizí měně namísto české měny. Z devizového hlediska neexistuje žádný důvod, proč by nemocnice nemohla přijímat platby v cizí měně do valutové pokladny, resp. si je ukládat na svůj devizový účet.

Pokud organizace přijme platbu v cizí měně, valutová pokladna fakticky vzniká nezávisle na vůli zřizovatele a zřizovatel by tedy neměl zasahovat do těchto práv své příspěvkové organizace.

V souladu s § 24 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, se majetek a závazky přepočítávají na tuzemskou měnu kursem stanoveným v kursovním lístku ČNB ke dni uskutečnění účetního případu a v účetní závěrce ke dni jejího sestavení. Používání kursu při přepočtu majetku a závazků vyjádřených v cizí měně od 16. října 1995 stanovilo MF ČR podle § 4 zákona o účetnictví opatřením č.j. 282/63 114/1995, které bylo uveřejněno ve Finančním zpravodaji č. 10/1995 pod pořadovým číslem 61.

Ve zmíněném opatření se stanoví, že pro přepočet majetku a závazků vyjádřených v cizí měně na českou korunu podle § 24 odst. 2 zákona o účetnictví se používá směnný kurs devizového trhu vyhlášený Českou národní bankou.

V § 27 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, je uveden odkaz na příslušné postupy účtování pro účetní jednotku vymezené tímto zákonem, které dále specifikují danou problematiku.

Účtová osnova a postupy účtování pro rozpočtové organizace, příspěvkové organizace a obce upravuje účtování kursových rozdílů v čl. XIII úvodních ustanovení, čl. I odst. 2, 3 a 4 úvodních ustanovení účtové třídy 3 - Zúčtovací vztahy a čl. IX odd. 6.1 v účtové třídě 3. Dle těchto ustanovení je v účetní jednotce vhodné vymežit, zda v průběhu účetního období bude používat denních kursů platných v den uskutečnění účetního případu či pevného kursu stanoveného k určitému datu.

Schématický postup účtování při inkasu a převodu bance v jiný kalendářní den bude následující:

		MD	Dal
1.	Přijaté valuty 100 US kursem ČNB 32,- Kč	3 200,-	261 602
2.	Převod z pokladny na devizový účet kursem ČNB 32,- Kč	3 200,-	262 261
3.	Připsání částky na devizovém účtu Složitý účetní zápis kursem ČNB 36,- Kč	3 600,-	241 AÚ
	a) zúčtování peněz na cestě	3 200,-	262
	b) kursový zisk z dané operace	400,-	645

Pro úplnost je třeba dodat, že organizace musí vést operativní evidenci k (valutové) pokladně a analytickou evidenci k účtu (devizovému) 241 v souladu s úvodním ustanovením Čl. III odst. d). Účtové osnovy a postupů účtování pro rozpočtové a příspěvkové organizace a obce FMF čj. V/ 20 530/ 1992, ve znění pozdějších úprav a doplňků.

10. Stanovisko k § 52 vyhlášky č. 205/1991 Sb.

čj.: 124/33 252/2000 – ref. Mgr. Sabová

V souladu s ustanovením § 52 vyhlášky č. 205/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je rozpočtová nebo příspěvková organizace oprávněna hradit rozdíl mezi provozními výdaji svých ubytoven a úhradou za ubytování od vlastních zaměstnanců stanovenou v souladu s cenovými předpisy.

Podmínkou pro to, aby mohl být příspěvkovou nebo rozpočtovou organizací hrazen shora uvedený rozdíl je, že se v daném případě musí jednat o vlastní zaměstnance této organizace, tedy o zaměstnance, kteří jsou v pracovněprávním vztahu k této organizaci (např. na základě pracovní smlouvy, dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti, v pracovním poměru založeném volbou nebo jmenováním).

V případě starobních nebo invalidních důchodců, kteří již nejsou v pracovněprávním vztahu k organizaci, měli by tito hradit v souladu s platnými cenovými předpisy (viz část II. pol. 14 Výměru MF č. 01/2000, kterým se vydává seznam zboží s regulovanými cenami, publ.

Cenový věstník částka 15/1999) stanovené nájemné za ubytování vlastních zaměstnanců, zvýšené o částku, kterou za vlastní zaměstnance hradí organizace ve smyslu ustanovení § 52 vyhlášky č. 205/1991 Sb., v platném znění. Výsledná částka nájemného však nesmí přesahovat maximální nájemné podle Výměru MF č.01/2000.

11. Likvidace nadací a nadačních fondů

čj.: 124/28 381/2000 – ref. ing. R. Kotrba

V ustanovení § 9 zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech je stanoveno, že pro likvidaci nadace nebo nadačního fondu platí zvláštní zákon (obchodní zákoník), pokud zákon nestanoví jinak. Pokud likvidátora nestanoví správní rada nadace jmenuje ho soud. Odměnu likvidátora stanovuje ten, kdo likvidátora jmenoval.

Jestliže podle § 9 odst. 3 cit. zákona likvidátor stanovuje postup likvidace a musí zpeněžit nutný majetek pro splnění závazků, potom náklady na likvidaci nadace musí být hrazeny z prostředků získaných zpeněžením majetku nadace. Zastáváme názor, že závazkem nadace nebo nadačního fondu je i odměna likvidátora, a proto by mohla tato odměna být ze zpeněženého majetku hrazena.

Pokud nadace nebo nadační fond nemá dostatek majetku na úhradu odměny likvidátora a nebyl prohlášen konkurs, potom odměnu likvidátora, i když to zákon výslovně nestanoví, musí uhradit ten, kdo likvidátora jmenovat a stanovil jeho odměnu.

Podle ustanovení § 35 a násl., které se týkají nadací a nadačních fondů vzniklých před nabytím účinnosti cit. zákona, po naplnění určitých podmínek zruší nadaci okresní úřad. Okresní úřad také nařídí její likvidaci včetně jmenování likvidátora. Okresní úřad také stanoví a hradí jeho odměnu. U těchto nadací v případě, že nadace nemá žádný majetek a vzniknou pouze náklady na jejich likvidaci, tyto náklady včetně odměny likvidátora hradí okresní úřad. Jestliže však taková nadace má určitý majetek, odměna likvidátora a náklady na její likvidaci se musí uhradit z výnosů likvidace.

S likvidačním zůstatkem po zlikvidované nadaci se nakládá podle ustanovení § 9 odst. 4 citovaného zákona. Za určitých okolností případně tento zůstatek státu. Zákon dále nestanovuje, která ze státních institucí je příjemcem tohoto zůstatku. Vzhledem k tomu, že zákon stanovuje okresnímu úřadu konkrétní úkoly v této oblasti státní správy, nabyvatelem v tomto konkrétním případě bude okresní úřad.

Podle poslední věty téhož ustanovení musí být likvidační zůstatek použit pouze pro plnění obecně prospěšných cílů. Tyto získané finanční prostředky však nemůže okresní úřad použít na

úhradu svých výdajů s likvidací jiné nadace, neboť likvidace nadace se nepovažuje za plnění obecně prospěšného cíle.

Magistrátní města podle § 5b zákona České národní rady č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, vykonávají rovněž působnost okresního úřadu v okresech Brno-město, Ostrava-město a Plzeň-město a v hl. m. Praze. Pro likvidace nadací a nadačních fondů platí pro ně stejné závěry jako pro okresní úřady.
